

E-tjänst för inlämning av bouppteckningar

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
1 Författningsförslag	5
1.1 Förslag till lag om ändring i ärvdabalken.....	5
1.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:423) om vissa frågor rörande Skatteverkets handläggning enligt 20 kap. ärvdabalken.....	9
1.3 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet	10
2 Allmänt om bouppteckningar och dödsboanmälningar..	11
2.1 Kort historik	11
2.2 Antalet ingivna bouppteckningar, tilläggsbouppteckningar och dödsboanmälningar.....	11
2.3 Gällande rätt	12
3 Behovet av att ge in bouppteckningar elektroniskt	15
3.1 Allmänna överväganden	15
3.2 Digitala arbetssätt och digital hantering	15
4 Överväganden och förslag	18
4.1 Allmänna överväganden	18
4.2 En e-tjänst för bouppteckningar	18
4.2.1 En bouppteckning får ges in i en elektronisk tjänst som Skatteverket tillhandahåller	18
4.2.2 Vem ska kunna lämna uppgifter i e-tjänsten?	20
4.2.3 Vilka uppgifter ska anges i e-tjänsten?	22
4.2.4 Bouppteckningen ges in till Skatteverket	23
4.3 Kravet att ge in bestyrkta kopior slopas	24
4.4 Sekretess och tystnadsplikt	24
4.5 Behandling av personuppgifter	25
4.5.1 Behandling av personuppgifter i bouppteckningen	25
4.5.2 Sekretessbrytande bestämmelse.....	27
4.6 Föreskriftsrätt.....	28
4.7 Språklig översyn	29
4.8 Ikraftträdandebestämmelser	29
5 Konsekvensanalys.....	30
5.1 Sammanfattning.....	30
5.2 Syfte, alternativa lösningar och effekter av utebliven ändring	31
5.3 Offentligfinansiella effekter.....	31
5.4 Effekter för företagen	32
5.5 Effekter för enskilda	32

5.6	Övriga konsekvenser för kommuner och regioner	32
5.7	Effekter för miljön	32
5.8	Effekter för Skatteverket	33
5.9	Effekterna för övriga myndigheter och förvaltningsdomstolarna	34
5.10	Effekter på det brottsförebyggande arbetet.....	34
5.11	Övriga effekter	34
5.12	Förslagets förenlighet med EU-rätten	34
6	Författningskommentar.....	35
6.1	Förslaget till lag om ändring i ärvdabalken.....	35
6.2	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2001:423) om vissa frågor rörande Skatteverkets handläggning enligt 20 kap. ärvdabalken.....	37
6.3	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet	38

Sammanfattning

Skatteverket föreslår att bestämmelserna i 20 kap. ärvdabalken och förordningen (2001:423) om vissa frågor rörande Skatteverkets handläggning enligt 20 kap. ärvdabalken ändras, så att bouppteckningar kan ges in i en elektronisk tjänst som Skatteverket tillhandahåller. Bestämmelsen om att bestyrkta kopior av en bouppteckning ska ges in, slopas. Eftersom en elektronisk inlämning innebär att vissa uppgifter kan granskas maskinellt föreslås att personnummer, samordningsnummer eller födelsedatum ska anges för de som ska vara kallade till förrättningen. Vidare föreslås att begreppet gode män ändras till förrättningspersoner samt att en språklig översyn av bestämmelserna görs. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

Förslagen föranleder inte några offentligfinansiella intäkter. De initiala kostnaderna för att utveckla system för en elektronisk tjänst för bouppteckningar och anpassa Skatteverkets verksamhet beräknas till ca 60 miljoner kronor.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i ärvdabalken

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 2–3 a, 6, 8 och 9 §§ ärvdabalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap.

2 §¹

Dödsbodelägare som har egendomen i sin vård, boutredningsman eller testamentsexekutor *skall* bestämma tid och ort för bouppteckning samt utse två kunniga och trovärdiga *gode män* att förrätta den. Samtliga delägare *skall* kallas i god tid till förrättningen. Den avlidnes efterlevande make eller sambo *skall* alltid kallas. *Skall* lott i kvarlåtenskapen åtnjutas först sedan arvinge eller universell testamentstagare har avlidit, *skall* även den kallas som vid tiden för bouppteckningen är närmast att sålunda ta arv eller testamente.

Ombändertages ej egendomen av delägare, boutredningsman eller testamentsexekutor, ankommer på annan, som efter vad i 18 kap. 2 § sägs har egendomen i sin vård, att föranstalta om bouppteckning.

Dödsbodelägare som har egendomen i sin vård, boutredningsman eller testamentsexekutor *ska* bestämma tid och ort för bouppteckning samt utse två kunniga och trovärdiga *förrättningspersoner* att förrätta den. Samtliga delägare *ska* kallas i god tid till förrättningen. Den avlidnes efterlevande make eller sambo *ska* alltid kallas. *Ska* lott i kvarlåtenskapen åtnjutas först sedan arvinge eller universell testamentstagare har avlidit, *ska* även den kallas som vid tiden för bouppteckningen är närmast att sålunda ta arv eller testamente.

Om egendomen *inte ombändertas* av delägare, boutredningsman eller testamentsexekutor, ankommer på annan, som efter vad i 18 kap. 2 § sägs har egendomen i sin vård, att föranstalta om bouppteckning.

3 §²

I bouppteckningen anges dagen för förrättningen, den dödes fullständiga namn, personnummer eller samordningsnummer, hemvist och dödsdag. Även namn och hemvist för dem som ska ha kallats till förrättningen ska anges. För *underårig ska det anges födelsedatum och för arvinge ska det anges hans eller hennes släktskap med den döde. Arvinge ska anges även om han eller hon är utesluten från del i kvarlåtenskapen.*

I bouppteckningen anges dagen för förrättningen, den dödes fullständiga namn, personnummer eller samordningsnummer, hemvist och dödsdag. Även namn, *personnummer eller samordningsnummer* och hemvist för dem som ska ha kallats till förrättningen ska anges. *Om en person som ska ha kallats till förrättningen saknar personnummer eller samordningsnummer ska födelsedatum anges.* För arvinge ska det anges hans eller hennes släktskap med den döde.

¹ Senaste lydelse 1987:231.

² Senaste lydelse 2023:160.

Om den döde efterlämnar en make, ska det för bröstarvingar anges om de är bröstarvingar även till maken. Kan uppgift i visst hänseende inte lämnas, ska det anmärkas.

Arvinge ska anges även om han eller hon är utesluten från del i kvarlåtenskapen. Om den döde efterlämnar en make, ska det för bröstarvingar anges om de är bröstarvingar även till maken. Kan uppgift i visst hänseende inte lämnas, ska det anmärkas.

Av bouppteckningen ska det framgå vilka som närvarat vid förrättningen. Om någon som ska ha kallats inte närvarat, ska det till bouppteckningen fogas bevis att han eller hon blivit kallad i tid.

3 a §³

Skatteverket får till dödsboet översända en förtryckt bouppteckningsblankett med följande uppgifter om den döde:

1. fullständigt namn och person- eller samordningsnummer,
2. hemvist,
3. dödsdag,
4. civilstånd,
5. äktenskapsförord och
6. fastighetsinnehav.

Även uppgift om efterlevande makes namn *och* fastighetsinnehav *samt* dödsboets adress får förtryckas.

Även uppgift om efterlevande makes namn, *personnummer*, *samordningsnummer* *eller* *födelsedatum*, fastighetsinnehav *och* dödsboets adress får förtryckas.

6 §⁴

Den som vårdar egendomen eller i övrigt bäst känner till boet *skall* såsom bouppgivare lämna uppgifter om boet. Varje delägare samt efterlevande make eller sambo *skall* på anmaning lämna uppgifter till bouppteckningen.

Bouppgivaren *skall på handlingen* teckna försäkran på heder och samvete att uppgifterna till bouppteckningen är riktiga och att inga uppgifter avsiktligt har utelämnats. Bouppgivaren *skall* bekräfta sina uppgifter med ed, om talan om edgång förs av någon vars rätt kan bero därav eller av boutredningsman eller testamentsexekutor. Samma skyldighet har dessutom dödsbodelägare samt efterlevande make eller sambo som inte har varit bouppgivare. Även andra personer som har tagit befattning med

Den som vårdar egendomen eller i övrigt bäst känner till boet *ska* såsom bouppgivare lämna uppgifter om boet. Varje delägare samt efterlevande make eller sambo *ska* på anmaning lämna uppgifter till bouppteckningen.

Bouppgivaren *ska i bouppteckningen* teckna försäkran på heder och samvete att uppgifterna till bouppteckningen är riktiga och att inga uppgifter avsiktligt har utelämnats. Bouppgivaren *ska* bekräfta sina uppgifter med ed, om talan om edgång förs av någon vars rätt kan bero därav eller av boutredningsman eller testamentsexekutor. Samma skyldighet har dessutom dödsbodelägare samt efterlevande make eller sambo som inte har varit bouppgivare. Även andra personer som har tagit befattning med

³ Senaste lydelse 2023:160.

⁴ Senaste lydelse 1987:231.

boet kan åläggas att bekräfta uppgifterna i bouppteckningen under ed.

Gode männen skall på handlingen intyga att allt har blivit riktigt antecknat och att tillgångarna har värderats efter bästa förstånd.

boet kan åläggas att bekräfta uppgifterna i bouppteckningen under ed.

Förrättningspersonerna ska i bouppteckningen intyga att allt har blivit riktigt antecknat och att tillgångarna har värderats efter bästa förstånd.

8 §⁵

Bouppteckningen *skall* inom en månad efter det att den upprättats *jämte en bestyrkt kopia* ges in för registrering till Skatteverket. Finns det flera bouppteckningar, *skall* de ges in samtidigt och inom en månad från det den sista bouppteckningen upprättades.

En *bestyrkt* kopia av bouppteckningen *skall* förvaras hos Skatteverket.

Har omyndig del i boet eller är någon för vilken förvaltare enligt föräldrabalken har förordnats delägare eller finns delägare, för vilken god man skall förordnas, skall ytterligare en bestyrkt kopia ges in för varje överförmyndare som skall ha tillsyn över ifrågavarande förmynderskap, förvaltarskap eller godmanskap. Är bouppteckningen av vidlyftig beskaffenhet, behöver denna kopia omfatta endast erforderliga delar.

Är inte erforderliga kopior ingivna, ska sådana tas på boets bekostnad.

Bouppteckningen *ska* inom en månad efter det att den upprättats ges in för registrering till Skatteverket. *Bouppteckningen ska ges in i en elektronisk tjänst som Skatteverket tillhandahåller eller som en skriftlig originalhandling.* Finns det flera bouppteckningar, *ska* de ges in samtidigt och inom en månad från det den sista bouppteckningen upprättades.

En kopia av bouppteckningen *ska* förvaras hos Skatteverket.

9 §⁶

Skatteverket *skall* se till att bouppteckning, när sådan krävs, förrättas och ges in inom föreskriven tid. Om det har försummats får Skatteverket vid vite förelägga viss tid eller, där bouppteckning inte skett, förordna en lämplig person att föranstalta om det. Sådant förordnande utgör inte hinder att vara *god man* vid förrättningen.

Skatteverket *ska* se till att bouppteckning, när sådan krävs, förrättas och ges in inom föreskriven tid. Om det har försummats får Skatteverket vid vite förelägga viss tid eller, där bouppteckning inte skett, förordna en lämplig person att föranstalta om det. Sådant förordnande utgör inte hinder att vara *förrättningsperson* vid förrättningen.

⁵ Senaste lydelse 2003:675.

⁶ Senaste lydelse 2003:675.

Skatteverket *skall* registrera bouppteckningen och förse den med bevis om detta. Skatteverket *ska* registrera bouppteckningen och förse den med bevis om detta.

Registrering av bouppteckning får inte ske, om det inte framgår att vid bouppteckningen har gått till på det sätt som sägs i detta kapitel. Är bouppteckningen bristfällig, får Skatteverket med föreläggande av vite utsätta tid inom vilken bristen ska avhjälpas.

Den som är skyldig att lämna uppgift till bouppteckning får föreläggas vid vite att fullgöra sin skyldighet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

1.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:423) om vissa frågor rörande Skatteverkets handläggning enligt 20 kap. ärvdabalken

Härigenom förskrivs att det ska införas en ny paragraf, 9 §, och närmast före den paragrafen en ny rubrik av följande lydelse i förordningen (2001:423) om vissa frågor rörande Skatteverkets handläggning enligt 20 kap. ärvdabalken.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Rätt att meddela föreskrifter

9 §

Skatteverket får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställighet av 20 kap. ärvdabalken och för verkställighet av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2025.

1.3 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom förskrivs att 5 c § förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 c §¹

På begäran av Skatteverkets folkbokföringsverksamhet ska uppgifter som avses i 2 kap. 3 § första stycket 1-6 och 11 lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet lämnas ut från beskattningsdatabasen. Uppgifter ska dock endast lämnas ut i den utsträckning det behövs för handläggning av folkbokföringsärenden eller kontroll av uppgifter i folkbokföringsdatabasen.

På begäran av Skatteverkets bouppteckningsverksamhet ska uppgifter som avses i 2 kap. 3 § första stycket 6 lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet lämnas ut från beskattningsdatabasen. Uppgifter ska dock endast lämnas ut i den utsträckning det behövs för handläggning av ärenden om bouppteckningar eller dödsboanmälningar.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2025.

¹ Senaste lydelse 2020:335.

2 Allmänt om bouppteckningar och dödsboanmälningar

2.1 Kort historik

Bouppteckningsinstitutet har gamla anor. Regler om bouppteckning har funnits sedan 1600-talet. Bouppteckningen regleras i 20 kap. ärvdabalken, förkortad ÄB. Kompletterande bestämmelser om Skatteverkets handläggning av ärenden om bouppteckningar och dödsboanmälningar finns i förordning (2001:423) om vissa frågor rörande Skatteverkets handläggning enligt 20 kap. ärvdabalken.

Begreppet bouppteckning avser både den förrättning till vilken dödsbodelägare och andra berörda kallas, och den handling som upprättas vid förrättningen (prop. 2000/01:21 s. 40 ff.). Bouppteckningen syftar huvudsakligen till att klargöra förutsättningarna inför arvsförfarandet, och har därför flera viktiga funktioner. Bouppteckningen visar vilka som är dödsbodelägare eller annars har rätt till arv. Bouppteckningen visar också boets tillgångar och skulder samt vilka som har rätt att företräda dödsboet i förhållande till tredje man. En registrerad bouppteckning fungerar i praktiken ofta som en legitimationshandling för dödsboet (prop. 2000/01:21 s. 40). Uppgifterna i bouppteckningshandlingen utgjorde tidigare underlag för arvsbeskattningen. En bouppteckning hade därför tidigare både en civilrättslig och skatterättslig funktion. Beskattningen reglerades i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, som upphörde att gälla vid utgången av 2004.

Dödsboanmälan infördes som alternativ till bouppteckningar den 1 juli 1976 (prop. 1975/76:50). Om den avlidnas tillgångar inte räcker till annat än begravningskostnader och andra utgifter med anledning av dödsfallet kan socialnämnden göra en dödsboanmälan. Om en dödsboanmälan lämnas behöver bouppteckning inte förrättas.

Den 1 juli 2001 överfördes ansvaret för registreringen av bouppteckningar och dödsboanmälningar och för arvsbeskattningen från tingsrätterna till skattemyndigheterna (numera Skatteverket). Skatteverket ansvarar för registrering av bouppteckningar och handläggning av ärenden enligt 16 kap. ärvdabalken. (4 § förordningen [2017:154] med instruktion för Skatteverket). Bouppteckningsverksamheten omfattar registreringen av bouppteckningar och förvaring av dödsboanmälningar samt handläggning av ytterligare vissa typer av ärenden enligt ärvdabalken. Skatteverkets uppgifter som behörig myndighet för utfärdande av europeiska arvsintyg ingår också i bouppteckningsverksamheten.

2.2 Antalet ingivna bouppteckningar, tilläggsbouppteckningar och dödsboanmälningar

Antalet bouppteckningar, tilläggsbouppteckningar och dödsboanmälningar som getts in till Skatteverket under 2017–2022 framgår av följande tabell. Ca 60 procent av bouppteckningarna upprättas av begravningsbyråer, juristbyråer, advokatbyråer, revisionsbyråer, banker m.fl. Resterande del upprättas av privatpersoner¹ som ofta är närstående till den avlidna.

¹ Källa: Skatteverket. 39,6 % av de bouppteckningar som inkom till Skatteverket under veckorna 45–48 2021 lämnades in av en privatperson. Övrig del, dvs. 60,4 %, lämnades in av en begravningsbyrå, juristbyrå, bank m.fl. Motsvarande fördelning mellan privatpersoner respektive begravningsbyråer, juristbyråer, banker m.fl. har uppmätts vid tidigare kontroller.

Ingivna bouppteckningar och dödsboanmälningar 2017–2022

År	Bouppteckning	Tilläggs- bouppteckning	Dödsboanmälan	Totalt
2017	88 934	2 069	7 382	98 385
2018	85 902	2 153	7 547	95 602
2019	80 923	2 206	6 939	90 068
2020	84 018	1 952	6 898	92 868
2021	89 236	2 098	6 464	97 798
2022	84 056	1 826	6 030	91 912
Summa	513 069	12 304	41 260	566 633
Genomsnitt per år	85 512	2 051	6 877	94 439

Källa: Skatteverket.

2.3 Gällande rätt

Bestämmelserna om bouppteckningar och dödsboanmälningar regleras i 20 kap. ärvdabalken, förkortad ÄB, samt i förordningen (2001:423) om vissa frågor rörande Skatteverkets handläggning enligt 20 kap. ärvdabalken.

Bouppteckningsförrättningen

En bouppteckning ska förrättas senast tre månader efter dödsfallet, om inte Skatteverket efter ansökan förlänger tiden (20 kap. 1 § första stycket ÄB).

Dödsbodelägare som har egendomen i sin vård, boutredningsman eller testamentsexekutor ska bestämma tid och ort för bouppteckning samt utse två kunniga och trovärdiga gode män att förrätta den. Den avlidnes efterlevande make eller sambo och samtliga delägare ska kallas i god tid till förrättningen (20 kap. 2 § första stycket ÄB).

Den som vårdar egendomen eller i övrigt bäst känner till boet ska såsom bouppgivare lämna uppgifter om boet. Varje delägare samt efterlevande make eller sambo ska på anmaning lämna uppgifter till bouppteckningen.

Bouppteckningshandlingen

I bouppteckningen anges dagen för förrättningen, den dödes fullständiga namn, personnummer eller samordningsnummer enligt folkbokföringslagen (1991:481), hemvist och dödsdag. Även namn och hemvist för dem som ska ha kallats till förrättningen ska anges. Underårigs födelsedatum och arvinges släktskap med den döde ska anges. Kan uppgift i visst hänseende inte lämnas, ska det anmärkas. Av bouppteckningen ska framgå vilka som närvarit vid förrättningen. Om någon som ska kallas inte har närvarit, ska bevis att han i tid blivit kallad bifogas till bouppteckningen (20 kap 3 § ÄB). Närmare bestämmelser om vilka uppgifter som ska anges i bouppteckningen finns i 20 kap. 4, 5 och 7 §§ ÄB.

Bouppgivaren ska på handlingen teckna försäkran på heder och samvete att uppgifterna till bouppteckningen är riktiga och att inga uppgifter avsiktligt har utelämnats. Gode männen ska på handlingen intyga att allt har blivit riktigt antecknat och att tillgångarna har värderats efter bästa förstånd (20 kap. 6 § ÄB).

Tilläggsbouppteckning

Blir en ny tillgång eller skuld känd efter det att bouppteckning har förrättats eller upptäcks annan felaktighet i bouppteckningen, ska tilläggsbouppteckning innehållande tillägg eller rättelse förrättas inom en månad (20 kap. 10 § ÅB).

Bouppteckningen ges in till Skatteverket för registrering

Bouppteckningen ska inom en månad efter det att den upprättats jämte en bestyrkt kopia ges in för registrering till Skatteverket. En bestyrkt kopia av bouppteckningen ska förvaras hos Skatteverket. Har omyndig del i boet eller är någon för vilken förvaltare enligt föräldrabalken har förordnats delägare eller finns delägare, för vilken god man ska förordnas, ska ytterligare en bestyrkt kopia ges in för varje överförmyndare som ska ha tillsyn över förmynderskapet, förvaltarskapet eller godmanskapet. Är inte erforderliga kopior ingivna, ska sådana tas på boets bekostnad (20 kap. 8 § ÅB).

Skatteverket ska se till att bouppteckning, när sådan krävs, förrättas och ges in inom föreskriven tid. Om det har försummats får Skatteverket vid vite förelägga viss tid eller, där bouppteckning inte skett, förordna en lämplig person att föranstalta om det. Sådant förordnande utgör inte hinder att vara god man vid förrättningen. Skatteverket ska registrera bouppteckningen och förse den med bevis om detta. Registrering av bouppteckning får inte ske, om det inte framgår att vid bouppteckningen har gått till på det sätt som sägs i detta kapitel. Är bouppteckningen bristfällig, får Skatteverket med föreläggande av vite utsätta tid inom vilken bristen ska avhjälpas. Den som är skyldig att lämna uppgift till bouppteckning får föreläggas vid vite att fullgöra sin skyldighet (20 kap. 9 § ÅB).

Det förekommer att bouppgivaren skickar in en kopia av bouppteckningen i stället för originalhandlingen. Skatteverkets uppfattning är att en inskickad kopia av en bouppteckning inte kan anses uppfylla de formkrav som ställs enligt ärvdabalken. Den undertecknade handlingen som ingivaren har i sitt förvar utgör originalhandlingen och det är den handlingen som ska ges in till Skatteverket.

Dödsboanmälan

Räcker den dödes tillgångar eller, när han efterlämnar make, tillgångarna jämte hans andel i makens giftorättsgods inte till annat än begravningskostnader och andra utgifter med anledning av dödsfallet och omfattar tillgångarna inte fast egendom eller tomträtt, behöver bouppteckning inte förrättas, om dödsboanmälan görs till Skatteverket av socialnämnden. Dödsboanmälan ska vara skriftlig och innehålla den dödes fullständiga namn, personnummer eller samordningsnummer enligt folkbokföringslagen (1991:481), hemvist, bostadsadress och dödsdag samt intyg, utvisande att beträffande tillgångarna föreligger fall som avses i första stycket. I anmälan ska även dödsbodelägares namn och bostadsadresser anges, om uppgifterna kan inhämtas utan avsevärd tidsutdräkt. Dödsboanmälan bör göras inom två månader efter dödsfallet. Den ska förvaras hos Skatteverket (20 kap. 8 a § ÅB).

Arkivering och förvaring

En bestyrkt kopia av bouppteckningen ska ges in till Skatteverket (20 kap. 8 § första och andra stycket ÅB). Ytterligare en bestyrkt kopia ska ges in för varje överförmyndare som ska ha tillsyn över förmynderskap, förvaltarskap eller godmanskap för en dödsbodelägare (20 kap. 8 § tredje stycket ÅB).

Skatteverket ska förvara en bestyrkt kopia av den registrerade bouppteckningen samt dödsboanmälan (20 kap. 8 och 8 a §§ ÄB). Bouppteckningar och dödsboanmälningar ska inte gallras (18 § andra stycket förordningen [2001:588] om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet samt 2 och 3 §§ Riksarkivets föreskrifter om gallring i äktenskapsregister- och bouppteckningsverksamheterna hos Skatteverket [RA-MS 2018:28] och bilagan till den föreskriften). Andra handlingar inom bouppteckningsverksamheten har en gallringsfrist om tolv år (2 § RA-MS 2018:28). Om Skatteverket t.ex. fattar ett beslut om att inte registrera en bouppteckning ska handlingen gallras efter tolv år.

Skatteverkets underrättelseskyldighet

Skatteverket ska enligt förordningen (2001:423) om vissa frågor rörande Skatteverkets handläggning enligt 20 kap. ärvdabalken underrätta överförmyndaren om det framgår av bouppteckningen att det i ett dödsbo finns någon som är underårig eller som har förvaltare eller en delägare för vilken en god man ska förordnas (2 och 3 §§) och tillsynsmyndigheten om det i den dödes tillgångar ingår fast egendom som är taxerad som lantbruksenhet (5 §). Underrättelseskyldighet kan även föreligga enligt andra bestämmelser.

3 Behovet av att ge in bouppteckningar elektroniskt

3.1 Allmänna överväganden

De samhällsutmaningar som det offentliga Sverige möter kräver att digitaliseringens möjligheter tillvaratas på bästa sätt. Digitala verktyg och tjänster möjliggör nya former och sätt att erbjuda service och välfärdstjänster, men kan också bidra till att effektivisera organisationen och förvaltningen av de offentliga verksamheterna. Verksamhetsutvecklingen i den offentliga sektorn handlar alltmer om att använda digitaliseringens möjligheter för att möta utvecklingen i omvärlden (prop. 2016/17:198 s. 5). Digitala tjänster ska, så långt det är möjligt och där det är relevant, vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med medborgare och företag (prop. 2015/16:1 utg.omr. 22 avsnitt 4.5.1). Digitaliseringen innebär att myndigheter ersätter sin traditionella informationshantering med nya digitala arbetsätt. Kända och inarbetade hanteringsformer ersätts med elektroniska handlingar (e-handlingar), elektroniska underskrifter (e-underskrifter), elektroniska stämplat (e-stämplat) och anknyttande funktioner för att kontrollera och bevara e-handlingar i ursprungligt skick². En digital inlämning ställer krav på att informationen ska vara läsbar i den mottagande myndighetens system, och att myndigheten kan kontrollera att den information som skickas in inte innehåller skadlig data, t.ex. virus.

3.2 Digitala arbetsätt och digital hantering

Den digitala hanteringen går typiskt sett till så att en person färdigställer en handling och sänder den till en myndighet. Myndigheten tar emot handlingen och handlägger det ärende som väcks på grund av informationen i handlingen. Ärendet avslutas med att myndigheten expedierar ett beslut eller någon annan handling till den enskilde. Den enskilde kan i sin tur upprätta ett svar, en begäran om omprövning eller ett överklagande och skicka handlingen, varefter informationsflödet kan fortsätta på samma sätt.

I syfte att erbjuda service och uppnå målet om en enklare vardag för privatpersoner och företag finns det i många digitala tjänster en möjlighet för användaren att skapa utkast för senare inlämning av uppgifter till myndigheten. Användarens möjlighet att i ett s.k. eget utrymme, först skapa ett utkast kan vara en förutsättning för att e-tjänsten ska kunna användas i de fall ett stort antal uppgifter ska lämnas till myndigheten, eller när användaren har behov av stöd och hjälp för att klargöra vilka uppgifter som efterfrågas. Till en myndighets uppdrag hör normalt inte att tillhandahålla allmänna lagringsfunktioner åt andra. Myndigheter får tillhandahålla egna utrymmen endast om hanteringen ryms inom ramen för myndighetens uppdrag, som framgår av myndighetens instruktion, andra författningar, regleringsbrev eller andra särskilda beslut (*Eget utrymme hos en myndighet – En vidareutveckling*, eSam, mars 2021, s. 50).

Eget utrymme

Eget utrymme har utvecklats till en etablerad myndighetspraxis som fått allt större spridning. I det egna utrymmet kan myndigheten tillhandahålla stöd för att personen ska kunna fylla i uppgifter och upprätta handlingar utom insyn av utomstående, och för att personen ska kunna kontrollera en handling innan den

² Digitalisera rätt – En praktisk juridisk vägledning, eSam.

skickas till myndighetens mottagningsfunktion (ibid s. 5³). En första fråga vid införande av en e-tjänst är därför ofta om den ska ge möjlighet till att skapa ett sådant utkast för senare inlämning till myndigheten. Lagringsutrymmen som myndigheterna tillhandahåller åt användarna kallas vanligtvis elektroniska förvar eller eget utrymme. I den här promemorian används begreppet eget utrymme för dessa lagringsutrymmen.

En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen till eller upprättad hos en myndighet. En handling som förvaras hos en myndighet endast som ett led i en teknisk bearbetning eller teknisk lagring för någon annans räkning anses inte som allmän handling hos den myndigheten (2 kap. 13 § första stycket tryckfrihetsförordningen, förkortad TF). Handlingar i det egna utrymmet omfattas inte av bestämmelserna om handlingsoffentlighet, så länge handlingarna inte nått myndighetens anvisade mottagningsfunktion och därmed ska anses inkomna till myndigheten enligt 22 § förvaltningslagen. Funktionerna i det egna utrymmet får inte utformas så att de leder till övervakning eller kartläggning av enskildas personliga förhållanden eller andra liknande intrång i enskilds personliga integritet (prop. 2016/17:198 s. 24).

Handlingarna i det egna utrymmet ges in till myndigheten

Syftet med det egna utrymmet är att det ska möjliggöra för en person att skapa ett utkast för att senare kunna lämna in handlingar till en myndighet. De digitala tjänsterna och användargränssnitten samt myndigheternas verksamhetssystem behöver vara utformade så att var och en förstår när en handling blir ”slutlig”, vad den innehåller, när den granskas, när den skrivs under och när den skickas till eller från en myndighet. De uppgifter som lämnas i det egna utrymmet kan sammanställas till en s.k. färdig elektronisk handling när uppgifterna ges in till myndigheten. En färdig elektronisk handling är en handling som har ett bestämt innehåll som går att återskapa gång på gång, t.ex. e-postmeddelanden, protokoll och beslut i elektronisk form (prop. 2001/02:70 s. 20). En sådan färdig elektronisk handling kan sägas motsvara en pappershandling.

När handlingarna har lämnats in till myndigheten kan de inte längre anses vara förvarade hos myndigheten endast som ett led i en teknisk bearbetning eller teknisk lagring för någon annans räkning. När handlingar i egna utrymmen inte är allmänna och arkivförfattningarna således inte gäller blir det i stället nödvändigt att rensa bort visst material. Handlingarna i det egna utrymmet ska normalt rensas i samband med att handlingarna lämnas in till myndigheten.

Sekretess och tystnadsplik till skydd för enskilda

Om särskilda bestämmelser för en myndighet eller verksamhet inte har införts i OSL, regleras sekretessen till skydd för enskild hos myndigheter och i verksamheter i 40 kap. OSL. Sekretess gäller i verksamhet för enbart teknisk bearbetning eller teknisk lagring för någon annans räkning för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden (40 kap. 5 § OSL). Tillämpningsområdet är detsamma som för det undantag från bestämmelserna om allmänna handlingar som föreskrivs i 2 kap. 13 § första stycket TF. Bestämmelsen i 40 kap. 5 § OSL kommer därför enbart att tillämpas på de digitala tjänster som faktiskt har utformats på ett

³ <https://www.esamverka.se/download/18.4472a99d1784abb64fe55a6e/1617090755211/V%C3%A4gledning%20eget%20utrymme%20hos%20myndighet%20210312.pdf>.

sådant sätt att de avser förvaring av handlingar endast som led i teknisk bearbetning eller lagring för annans räkning (prop. 2016/17:198 s. 28–29).

Av 40 kap. 8 § OSL framgår att den tystnadsplikt som följer av 40 kap. 5 § OSL inskränker rätten att enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen meddela och offentliggöra uppgifter. Tystnadsplikten omfattar alla uppgifter om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden (prop. 2016/17:198 s. 15 f.). Sekretessen är absolut, vilket innebär att uppgifter som omfattas av sekretessen ska hemlighållas utan någon skadeprövning. Om myndigheternas personal får del av en uppgift i denna verksamhet, t.ex. i samband med att han eller hon rättat ett fel i det tekniska systemet eller vidtagit en åtgärd som är nödvändig från informationssäkerhetssynpunkt, skyddas uppgiften av sekretess.

För att inte de uppgifter som en användare sparar i sitt eget utrymme hos en myndighet ska bli en allmän handling krävs att myndigheten begränsar den egna personalens tillgång till uppgifterna. Myndighetens personal ska alltså endast hantera den drifts- och säkerhetsrelaterade informationen. Myndigheterna ska därför tillämpa regler som förbjuder myndighetens personal att bereda sig tillgång till en användares eget utrymme i den digitala tjänst som myndigheten tillhandahåller eller annars ta del av information som finns där.

4 Överväganden och förslag

4.1 Allmänna överväganden

Formkraven för bouppteckningar regleras i 20 kap. ÄB (se avsnitt 2.3). Utformningen av 20 kap. 6 och 8 §§ ÄB innebär att bouppteckningar ska upprättas som en skriftlig originalhandling som bouppgivaren och förrättningsmännen undertecknar med penna. Den skriftliga originalhandlingen och en eller flera bestyrkta kopior ska ges in till Skatteverket.

Regeringen har gjort bedömningen att bestämmelsen i 20 kap. 8 § ÄB om att bouppteckningen jämte en bestyrkt kopia ska ges in till Skatteverket, utgör hinder för elektroniska rutiner (Ds 2003:29 bilaga 2 s. 96). En bouppteckning kan därför varken upprättas eller ges in till Skatteverket elektroniskt.

Skatteverkets erfarenhet är att många privatpersoner, företag, organisationer och myndigheter föredrar att lämna uppgifter i en e-tjänst i stället för att skicka in skriftliga handlingar. Detta gäller även bouppteckningar, där både privatpersoner och s.k. professionella ingivare (t.ex. begravningsbyråer, juristbyråer och banker), under lång tid har efterfrågat möjligheten att kunna ge in handlingarna elektroniskt.

Skatteverket har i den här promemorian analyserat om en bouppteckning kan ges in i en elektronisk tjänst och vilka författningsändringar som krävs.

4.2 En e-tjänst för bouppteckningar

4.2.1 En bouppteckning får ges in i en elektronisk tjänst som Skatteverket tillhandahåller

Förslag: En bouppteckning får ges in i en elektronisk tjänst som Skatteverket tillhandahåller. Bouppgivarens försäkran och förrättningspersonernas intygande ska göras i bouppteckningen.

Skälen för förslaget

Privata ingivare och professionella ingivare har olika behov av e-tjänster

Det finns inte något krav om att en bouppteckning måste upprättas på ett fastställt formulär. Skatteverket får till dödsboet översända en förtryckt bouppteckningsblankett med uppgifter om den dödes namn och person- eller samordningsnummer, hemvist, dödsdag, civilstånd, äktenskapsförord och fastighetsinnehav samt uppgift om efterlevande makes namn och fastighetsinnehav och dödsboets adress (20 kap. 3 a § ÄB). Skatteverket tillhandahåller också en hjälpblankett på Skatteverkets hemsida som kan användas för att upprätta bouppteckningshandlingen. Bouppteckningsförrättaren kan använda någon annan blankett eller själv utforma bouppteckningen (prop. 2000/01:21 s. 64–65 samt prop. 2000/01:117 s. 31–33).

Avsaknaden av bestämmelser om att uppgifterna i en bouppteckning ska lämnas i ett fastställt formulär innebär att det finns stora skillnader avseende formatet på de bouppteckningar som ges in till Skatteverket. Ca 40 procent av bouppteckningarna upprättas och ges in av privatpersoner, som oftast använder sig av Skatteverkets blankett. Övrig del ges in av de professionella ingivarna. Majoriteten använder sig av ett särskilt datorprogram eller egna blanketter medan en mindre del använder sig av Skatteverkets blankett.

Det skulle vara enklare för Skatteverket att tillhandahålla en e-tjänst för att ge in bouppteckningar om alla bouppteckningar hade samma format. När regeringen för ca 20 år sedan prövade frågan om en bestämmelse bör införas om att bouppteckningar ska ges in på en blankett i ett fastställt formulär, var slutsatsen att en sådan bestämmelse inte skulle införas. Skatteverket har i den här utredningen utgått från att bouppteckningar ska kunna ges in i olika format, utifrån de behov som föreligger för de privatpersoner respektive professionella ingivare som upprättar bouppteckningar i egenskap av bouppgivare respektive förrättningspersoner.

En elektronisk tjänst för bouppteckningar måste utformas på ett sådant sätt att formkraven i 20 kap. ärvdabalken kan uppfyllas. De uppgifter som ska anges i bouppteckningen måste kunna anges i e-tjänsten. Bouppgivaren och förrättningspersonerna måste kunna underteckna uppgifterna i e-tjänsten.

Privatpersoner som upprättar bouppteckningar i egenskap av bouppgivare eller förrättningspersoner använder normalt sett den hjälpblankett som Skatteverket tillhandahåller. Skatteverket skulle därför i sin IT-miljö kunna tillhandahålla en e-tjänst med eget utrymme där bouppgivaren och förrättningspersonerna kan upprätta, lämna försäkran och intygande och därefter ge in bouppteckningen. En e-tjänst som kombineras med stöd och hjälptjänster skulle medföra att mängden fel minskar. Vissa av de uppgifter som lämnas i e-tjänsten skulle kunna granskas maskinellt av Skatteverket. Skatteverkets bedömning är att en sådan e-tjänst skulle underlätta för de privatpersoner som upprättar och ger in bouppteckningar, samtidigt som Skatteverkets handläggning av bouppteckningsärendena skulle förenklas och gå snabbare.

Majoriteten av de professionella ingivarna upprättar bouppteckningen i sin egen IT-miljö. Skatteverkets bedömning är att de flesta av de professionella ingivarna inte skulle vara intresserade av att använda Skatteverkets e-tjänst med ett eget utrymme eftersom det skulle vara tvungna att fylla i uppgifterna två gånger – först i sitt eget system och därefter i Skatteverkets e-tjänst. Skatteverket bör därför även tillhandahålla en e-tjänst där bouppgivaren eller förrättningspersonerna kan ge in en bouppteckning som har upprättats i bouppgivarens eller förrättningspersonernas IT-miljö, t.ex. genom öppna API eller liknande.

Skatteverkets bedömning är att de olika behoven för privatpersoner respektive professionella ingivare innebär att olika e-tjänster behövs. Skatteverket bör tillhandahålla en e-tjänst med ett eget utrymme för att de privatpersoner som idag använder Skatteverkets blankett ska kunna ge in bouppteckningar elektroniskt. Skatteverket bör samtidigt tillhandahålla en e-tjänst med ett eget utrymme för att kommuner ska kunna ge in dödsboanmälningar elektroniskt. Skatteverket bör även tillhandahålla en e-tjänst som innebär att de professionella ingivarna kan ge in bouppteckningar som upprättas i deras egen IT-miljö. E-tjänsten bör tas fram i samråd med branschen.

Finns det principiella hinder mot att Skatteverket tillhandahåller en e-tjänst för att ge in bouppteckningar?

Skatteverkets förslag innebär att myndigheten ska tillhandahålla en e-tjänst med ett eget utrymme i sin IT-miljö och en e-tjänst som innebär att de professionella ingivarna kan ge in bouppteckningar som upprättas i deras egen IT-miljö. Konkret innebär det att Skatteverket skulle tillhandahålla enskilda tjänster för fullgörandet av civilrättsliga förpliktelser enligt ärvdabalken. Skatteverkets uppdrag består idag av att bevaka att en bouppteckning eller dödsboanmälan ges in, att registrera

bouppteckningar och att förvara de ingivna bouppteckningarna och dödsboanmälningarna.

Som framgår ovan har privatpersoner och professionella ingivare sedan lång tid efterfrågat möjligheten att ge in bouppteckningar elektroniskt. Eftersom uppgifterna inte kan lämnas elektroniskt bygger Skatteverkets hantering av ärendena på manuella rutiner. Det finns ett behov av att effektivisera myndighetens hantering. E-tjänster skulle kunna utformas på ett sådant sätt att formkraven i 20 kap. ärvdabalken kan uppfyllas (se avsnitt 4.2.2–4.2.4).

Skatteverket tillhandahåller idag en hjälpblankett som kan användas för att upprätta bouppteckningshandlingen. Myndigheten får tillhandahålla en bouppteckningsblankett med vissa förtryckta uppgifter. Syftet med den förtryckta bouppteckningsblanketten var att rationalisera förfarandet för såväl den enskilde som det allmänna (prop. 2000/01:21 s. 64). De föreslagna e-tjänsterna fyller samma funktion. Skatteverkets bedömning är att det inte finns några principiella hinder mot att myndigheten kan tillhandahålla e-tjänster för att upprätta och ge in bouppteckningar.

Behovet av författningsändring

Möjligheten att använda en e-tjänst för att ge in en bouppteckning elektroniskt kommer i praktiken att begränsas till de e-tjänster som Skatteverket tillhandahåller. För att det inte ska råda någon osäkerhet om att bouppteckningar endast kan ges in elektroniskt genom en tjänst som Skatteverket tillhandahåller (och inte genom att en kopia av bouppteckningen skickas in till myndigheten genom e-post eller liknande) bör det anges i lagtexten, lämpligtvis i 20 kap. 8 § ÄB. Skatteverkets erfarenhet är att alla personer inte kan eller vill använda e-tjänster. Det bör därför vara frivilligt att använda e-tjänsterna. En bouppteckning bör därför i fortsättningen kunna ges in till Skatteverket i form av en skriftlig originalhandling eller elektroniskt genom en e-tjänst som Skatteverket tillhandahåller.

Av 20 kap. 6 § andra och tredje stycket ÄB framgår att bouppgivarens försäkran och förrättningspersonernas intygande ska tecknas på handlingen. Att intygandet och försäkran ska tecknas på handlingen när det gäller en skriftlig originalhandling får anses självklart, eftersom rättsverkan av handlingen är beroende av att dessa uppgifter framgår av handlingen. När det gäller uppgifter som ges in i en e-tjänst kan kravet misstolkas, även om risken för missförstånd sannolikt är låg. För att det inte ska råda någon osäkerhet om att bouppgivarens försäkran och förrättningsmännens intygande även kan göras i en e-tjänst som Skatteverket tillhandahåller, bör bestämmelsen ändras till att intygandet och försäkran ska tecknas ”i bouppteckningen”.

Författningsförslag

Förslaget innebär ändring i 20 kap. 6 och 8 §§ ärvdabalken.

4.2.2 Vem ska kunna lämna uppgifter i e-tjänsten?

Förslag: Begreppet gode män ändras till förrättningspersoner.

Bedömning: Bouppgivaren och förrättningspersonerna måste ha tillgång till det egna utrymmet i e-tjänsten eftersom de ska fylla i och kontrollera uppgifterna samt lämna sin försäkran respektive sitt intygande.

Skälen för förslaget och bedömningen

Begreppet gode män ändras till förrättningspersoner

De gode männen kallas normalt förrättningsmän. Begreppet god man används även i en annan betydelse än förrättningsman, t.ex. i 10 kap. 4 §, 12 kap. 9 och 11 §§, 16 kap. 6 §, 18 kap. 2 §, 19 kap. 1, 17 och 18 §§, 20 kap. 8 § tredje stycket, 24 kap. 4 och 5 §§ ÅB samt i föräldrabalken m.fl. lagar. För att det inte ska råda någon osäkerhet bör begreppet gode män inte användas i 20 kap. 2 § första stycket och i 20 kap. 6 § tredje stycket ÅB, när den person som ska förrätta bouppteckningen avses.

Skatteverket har övervägt om begreppet gode män bör ändras till förrättningsmän eller förrättningspersoner. Begreppet förrättningsman kan uppfattas som ett omodernt uttryckssätt. För att modernisera och göra begreppet mer könsneutralt bör därför begreppet gode män ändras till förrättningspersoner. Ändringen innebär inte någon ändring i sak.

Vem ska ha tillgång till det egna utrymmet i tjänsten för bouppteckningar?

En mycket central fråga är för vem e-tjänsten ska vara öppen och vem som ska kunna fylla i och kontrollera uppgifterna som ska lämnas i bouppteckningen. Syftet med bouppgivarens försäkran och förrättningspersonernas intygande är att dessa personer var för sig ska försäkra respektive intyga att de uppgifter som framgår i bouppteckningen, såvitt de känner till, är fullständiga och korrekta. Bouppgivaren och förrättningspersonerna behöver därför ha tillgång till det egna utrymmet för bouppteckning för att de, var för sig, ska kunna fullgöra sina skyldigheter.

Uppgifterna om vilka personer som är bouppgivare respektive förrättningspersoner framgår först när bouppteckningen kommer in till Skatteverket. Skatteverket kan inte på förhand veta vem som är bouppgivare och därmed ska teckna försäkran i bouppteckningen. Bouppgivaren kan vara t.ex. efterlevande make, maka eller sambo, ett myndigt barn, en annan dödsbodelägare, en god man eller en vän eller annan som i och för sig är utomstående men som väl känner till boet. Kretsen av bouppgivare och därmed den som ska teckna försäkran kan således inte definieras utifrån arvsordningen i ärvdabalken eller annat regelverk.

Skatteverket kan inte heller på förhand veta vilka två personer som är utsedda till förrättningspersoner och som därmed ska teckna intygandet i bouppteckningen. E-tjänsten bör därför vara öppen för alla personer som i egenskap av bouppgivare eller förrättningsperson anger att de ska påbörja ett bouppteckningsärende för en avliden person och som i egenskap av bouppgivare eller förrättningsperson ska lämna sitt intygande eller sin försäkran. När ett ärende påbörjats bör tillgången till ärendet vara begränsat till bouppgivaren och förrättningspersonerna genom att personen som påbörjar ärendet anger sin roll (bouppgivare eller förrättningsperson) och vilka andra två personer som ska ha tillgång till ärendet i egenskap av bouppgivare eller förrättningspersoner.

Bör andra personer kunna ta del av uppgifterna i det egna utrymmet?

Ett eget utrymme kan konstrueras så att andra personer än de som ska lämna uppgifterna eller handlingen kan ta del av uppgifterna i utkastet under den tid utkastet upprättas i det egna utrymmet. Den person som ska fylla i uppgifterna i bouppteckningen samlar normalt in samtliga uppgifter som ska fyllas i, inklusive uppgifterna om efterlevande make, maka eller sambos tillgångar och skulder. Vissa uppgifter som ska anges i bouppteckningen kan omfattas av sekretess, t.ex.

uppgifter om bröstarvingar som har skyddad folkbokföring eller sekretessmarkering i folkbokföringsverksamheten. Tillgången till det egna utrymmet bör av den anledningen begränsas till så få personer som möjligt.

Författningsförslag

Förslaget medför ändring i 20 kap. 2, 6 och 9 §§ ärvdabalken.

4.2.3 Vilka uppgifter ska anges i e-tjänsten?

Förslag: Uppgift om personnummer eller samordningsnummer ska anges i bouppteckningen för alla som ska kallas till förrättningen. Om personen saknar personnummer eller samordningsnummer ska födelsedatum anges.

Skatteverket får förtrycka uppgiften om efterlevande make eller makas personnummer eller samordningsnummer om en förtryckt bouppteckningsblankett skickas till dödsboet.

Skälen för förslaget

Personnummer, samordningsnummer eller födelsedatum

Enligt 20 kap. 3 § första stycket ÄB ska en bouppteckning bl.a. innehålla uppgifter om namn, hemvist och i förekommande fall släktskap för de som ska kallas till bouppteckningen. Förutom kravet att födelsedatum för en omyndig delägare ska antecknas, finns inget krav att ange personnummer eller födelsedatum för övriga personer som ska kallas till bouppteckningen. Personnumret eller samordningsnumret till de personer som ska kallas till bouppteckningen anges vanligtvis i bouppteckningarna, trots att det inte finns något sådant krav i ärvdabalken. Förrättningsmännen använder t.ex. personnummer eller samordningsnummer för att identifiera arvingar och för att lättare kunna ta reda på till vilken adress kallelsen till bouppteckningsförrättningen ska skickas.

E-tjänster bygger normalt på att personer kan identifieras genom personnummer eller samordningsnummer. Det finns skäl att överväga om en bestämmelse om att personnumret eller samordningsnummer ska anges för de personer som ska kallas till bouppteckningen bör införas i 20 kap. 3 § ÄB. Skatteverkets kontroll av att kallelser har skickats till samtliga dödsbodelägare skulle underlättas om personnumret eller samordningsnumret till samtliga som ska kallas till förrättningen anges i bouppteckningen. Det skulle också underlätta i Skatteverkets sekretessprövning när det gäller personer som har skyddad folkbokföring eller som har en sekretessmarkering i folkbokföringsdatabasen.

Eftersom det redan idag är vanligt förekommande att uppgiften om personnummer eller samordningsnummer till dödsbodelägarna anges i bouppteckningen bör ett sådant krav inte bli alltför betungande för bouppgivaren och förrättningsmännen. Personnummer eller samordningsnummer för de personer som ska kallas till bouppteckningen bör anges i bouppteckningen. Om den person som ska kallas saknar personnummer eller samordningsnummer bör personens födelsedatum anges. Om personens födelsedatum inte är känt bör uppgift om det anges i bouppteckningen.

Eftersom personnummer, samordningsnummer eller födelsedatum för alla dödsbodelägare ska anges i bouppteckningen blir bestämmelsen om att födelsedatum för en omyndig delägare ska antecknas överflödigt. Bestämmelsen bör därför slopas.

Följdändring avseende bestämmelsen om förtryckt bouppteckningsblankett

Ändringen i 20 kap. 3 § ÄB innebär att uppgift om personnummer eller samordningsnummer till dem som ska kallas till bouppteckningsförrättningen ska anges i bouppteckningen. Om Skatteverket till dödsboet översänder en förtryckt bouppteckningsblankett med vissa uppgifter, bör uppgift om personnummer eller samordningsnummer till efterlevande make eller maka få förtryckas. Motsvarande ändring bör därför göras i 20 kap. 3 a § ÄB.

Ska det egna utrymmet innehålla de uppgifter som Skatteverket förfogar över?

Skatteverket får till dödsboet översända en förtryckt bouppteckningsblankett med uppgifter om den dödes fullständiga namn och person- eller samordningsnummer, hemvist, dödsdag, civilstånd, äktenskapsförord och fastighetsinnehav, efterlevande makes eller makas namn och fastighetsinnehav, samt dödsboets adress. Regeringen har gjort bedömningen att den förtryckta bouppteckningsblanketten ska skickas till dödsboet under den avlidnes adress för att undvika att en blankett med de förtryckta uppgifterna kommer i orätta händer. Det finns därför anledning att överväga om Skatteverket ska visa de uppgifter som myndigheten förfogar över i det egna utrymmet när ett bouppteckningsärende för en avliden person påbörjas.

Skatteverket skulle kunna visa de uppgifter som myndigheten idag får förtrycka i blanketten i det egna utrymmet när ett bouppteckningsärende registreras i e-tjänsten. Det skulle dock innebära att uppgifterna blir synliga för alla personer som registrerar ett ärende om att upprätta en bouppteckning i Skatteverkets e-tjänst, även i de fall personen inte har fått ett sådant uppdrag av dödsboet. Det finns också en risk att uppgifter som inte längre är aktuella visas, eller att uppgifter som kan omfattas av sekretess visas.

Ett annat alternativ är att e-tjänsten består av ett tomt formulär där samtliga uppgifter måste fyllas i. Detta motsvarar i princip det som gäller för de som använder Skatteverkets blankett. Det finns inte heller någon risk att personuppgifter tillhandahålls till personer som inte är behöriga att ta del av uppgifterna, eller att uppgifter som kan omfattas av sekretess visas. Eftersom Skatteverket inte vet vem som är bouppgivare eller förrättningsmän bör e-tjänsten utformas som ett tomt formulär, där de personer som ska upprätta bouppteckningen får fylla i uppgifterna.

Författningsförslag

Förslaget innebär ändring i 20 kap. 3 och 3 a §§ ärvdabalken.

4.2.4 Bouppteckningen ges in till Skatteverket

Bouppteckningen anses ingiven när bouppgivaren och förrättningsmännen var för sig har tecknat sin försäkran och lämnat sitt intygande samt bekräftat att bouppteckningen ska ges in till Skatteverket. Bestämmelserna i 9 § om registrering av bouppteckningen ska tillämpas på samma sätt för bouppteckningar som ges in genom den elektroniska tjänsten som för bouppteckningar som ges in som en skriftlig originalhandling.

4.3 Kravet att ge in bestyrkta kopior slopas

Förslag: Bestämmelsen om att bestyrkta kopior av bouppteckningen ska ges in till Skatteverket, och att Skatteverket får ta ut en avgift om de inte ges in, slopas. Skatteverket ska förvara en kopia av bouppteckningen.

Skälen för förslaget: Regeringen har gjort bedömningen att bestämmelsen i 20 kap. 8 § ÄB om att bouppteckningen jämte en bestyrkt kopia ska ges in till Skatteverket, utgör hinder för elektroniska rutiner (Ds 2003:29 bilaga 2 s. 96).

Syftet med bestämmelserna i 20 kap. 8 § ÄB om att bestyrkta kopior av bouppteckningen ska ges in, är att Skatteverket ska kunna arkivera den bestyrkta kopian och fullgöra den underrättelseskyldighet som föreligger mot överförmyndarna (se avsnitt 2.3). Ett förslag om att slopa kravet på att ge in bestyrkta kopior behandlades i prop. 2000/01:21. Den sammantagna bedömningen var att bestämmelsen om bestyrkta kopior inte skulle ändras, eftersom den fördel som uppkom för den enskilde inte bedömdes uppvägas av de olägenheter som skulle uppkomma för Skatteverket (a. prop. s. 62). Skatteverkets handläggningsrutiner har genomgått stora förändringar sedan början av 2000-talet. Skatteverket arkiverar numera en bestyrkt kopia av den registrerade bouppteckningen elektroniskt genom att Skatteverket skannar den bestyrkta kopian efter att den försetts med bevis om registrering. Skatteverket behöver inte använda ingivarens bestyrkta kopia av bouppteckningen för att fullgöra underrättelseskyldigheten enligt 2, 3 och 5 §§ förordningen (2001:423) om vissa frågor rörande Skatteverkets handläggning enligt 20 kap. ärvdabalken då Skatteverket kan fullgöra skyldigheten digitalt.

Bestämmelserna i 20 kap. 8 § första och tredje stycket ÄB om att en eller flera bestyrkta kopior av bouppteckningen ska ges in tillsammans med originalet bör slopas eftersom bestämmelsen inte längre fyller någon funktion och kravet förhindrar ett elektroniskt förfarande. Bestämmelsen i 20 kap. 8 § andra stycket ÄB om att Skatteverket ska förvara en bestyrkt kopia bör ändras till att Skatteverket ska förvara en kopia av bouppteckningen. Bestämmelsen i 20 kap. 8 § fjärde stycket ÄB om att Skatteverket ska kunna ta ut en avgift om myndigheten måste ta kopior, fyller inte heller någon funktion och bör slopas. Ändringarna kan göras oberoende av övriga föreslagna ändringar.

Författningsförslag

Förslaget innebär ändring i 20 kap. 8 § ärvdabalken.

4.4 Sekretess och tystnadsplikt

Bedömning: Det lagstöd som följer av tryckfrihetsförordningen är tillräckligt för att de uppgifter som anges i det egna utrymmet inte ska bli allmänna handlingar.

Skälen för bedömningen

Sekretess och tystnadsplikt för uppgifterna i det egna utrymmet

En handling som förvaras hos en myndighet endast som ett led i en teknisk bearbetning eller teknisk lagring för någon annans räkning inte anses som allmän handling hos den myndigheten. Sekretess gäller i verksamhet för enbart teknisk bearbetning eller teknisk lagring för någon annans räkning för uppgift om en

enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Tystnadsplikten omfattar alla uppgifter om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden och inskränker rätten att enligt 1 kap. 1 § TF och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen meddela och offentliggöra uppgifter.

Skatteverkets bedömning är att det lagstöd som följer av TF är tillräckligt för att de uppgifter som anges i det egna utrymmet inte ska bli allmänna handlingar. Några särskilda bestämmelser behöver inte införas.

Bouppteckningar och dödsboanmälningar är allmänna handlingar när de når Skatteverkets mottagningsfunktion

En handling är allmän, om den förvaras hos en myndighet och enligt 2 kap. 9 eller 10 § TF är att anse som inkommen till eller upprättad hos en myndighet (2 kap. 4 § TF). Bouppteckningar och dödsboanmälningar som kommer in till Skatteverket och förvaras där blir allmänna handlingar från den tidpunkt då handlingen kommer in till Skatteverket. Det krävs alltså inte att Skatteverket har fattat beslut om att registrera bouppteckningen.

Närmare bestämmelser om myndigheters hantering av allmänna handlingar finns i 4–6 kap. offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL. Ingivna bouppteckningar kan lämnas ut efter att en sekretessprövning har skett. Det finns inte några särskilda regler om sekretess för bouppteckningar eller dödsboanmälningar i OSL. Bestämmelserna om sekretess till skydd för uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden i 21 kap. OSL kommer därför att vara de bestämmelser som primärt blir tillämpliga på uppgifterna i bouppteckningarna och dödsboanmälningarna. Skatteverket gör en sekretessprövning av uppgifterna i en bouppteckning eller dödsboanmälan innan uppgifter lämnas ut. Uppgifter som omfattas av sekretess får inte lämnas ut. Det finns en stor extern efterfrågan på bouppteckningar. Under 2020 beställdes 450 000 bouppteckningskopior, varav 54 000 lämnades ut manuellt av handläggare.

En bouppteckning eller dödsboanmälan som upprättas och ges in i en e-tjänst som Skatteverket tillhandahåller, blir en allmän handling när bouppteckningen eller dödsboanmälan når myndighetens mottagningsfunktion. Detta motsvarar vad som gäller för en skriftlig originalhandling, som blir en allmän handling när den kommer in till Skatteverket. Några särskilda bestämmelser behöver inte införas.

4.5 Behandling av personuppgifter

4.5.1 Behandling av personuppgifter i bouppteckningen

Bedömning: Skatteverket kan behandla de uppgifter som anges i bouppteckningen med stöd av befintlig lagstiftning om personuppgiftsbehandling.

Skälen för bedömningen

Behandling av personuppgifter i bouppteckningsverksamheten

Som framgår av avsnitt 2.1 tog skattemyndigheterna den 1 juli 2001 över ansvaret för registrering av bouppteckningar och för arvsbeskattningen från tingsrätterna. Bouppteckningsverksamheten har från denna tidpunkt bedrivits med hjälp av automatiserad behandling.

Behandlingen av personuppgifter i Skatteverkets äktenskapsregister- och bouppteckningsverksamheter regleras i lagen (2015:898) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets äktenskapsregister- och bouppteckningsverksamheter och i förordningen (2015:905) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets äktenskapsregister- och bouppteckningsverksamheter. Bestämmelserna gäller endast om behandlingen av personuppgifter i dessa verksamheter är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier (1 och 2 §§ lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets äktenskapsregister- och bouppteckningsverksamheter). Personuppgifter får behandlas om det behövs i Skatteverkets äktenskapsregister- och bouppteckningsverksamheter eller om det behövs för att fullgöra uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning (6 § första och andra stycket lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets äktenskapsregister- och bouppteckningsverksamheter).

Vilka uppgifter som behöver behandlas i Skatteverkets äktenskapsregister- och bouppteckningsverksamheter och på vilket sätt styrs i mycket hög grad av bestämmelserna i andra författningar, främst äktenskapsbalken, ärvdabalken och arvsförordningen⁴. Regeringen har bedömt att det inte var lämpligt eller behövligt att i lagen reglera vilka uppgifter som får behandlas eller att i detalj ange för vilka ändamål och arbetsuppgifter uppgifter får behandlas. Genom att det i lagen anges att uppgifter får behandlas om det behövs i Skatteverkets äktenskapsregister- och bouppteckningsverksamhet täcks all den behandling som är nödvändig i verksamheten in (prop. 2015/16:28 s. 36 f.).

Behandling av personnummer eller samordningsnummer – integritet och proportionalitet

Som framgår av avsnitt 4.2.3 föreslår Skatteverket att personnummer eller samordningsnummer ska anges för de som ska kallas till bouppteckningsförrättningen. Om en person saknar personnummer eller samordningsnummer ska födelsedatum anges. Det faktum att dessa uppgifter vanligtvis redan anges betyder dock inte, att frågan om konsekvenserna för enskildas integritet inte behöver beaktas. Förslaget innebär att ytterligare personuppgifter ska behandlas och det kan medföra integritetsrisker särskilt då personnummer och samordningsnummer är uppgifter som har ett särskilt skydd enligt 3 kap. 10 och 11 §§ lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.⁵

Uppgifterna inom bouppteckningsverksamheten omfattas normalt inte av sekretess. Personer med skyddad folkbokföring eller personer som har en sekretessmarkering i folkbokföringsdatabasen kan dock förekomma. Skatteverkets bedömning är att det idag finns ett adekvat skydd för att säkerställa att uppgifter som omfattas av sekretess inte lämnas ut. Ett krav på att ange t.ex. personnummer kommer att effektivisera Skatteverkets sekretessprövning och göra den mer säker eftersom Skatteverket på ett enkelt sätt kan konstatera om den person som avses har skyddad folkbokföring eller sekretessmarkering.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 av den 4 juli 2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg.

⁵ Se även artikel 87 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Skatteverkets bouppteckningsverksamhet som bl.a. ansvarar för registrering av bouppteckningar är en allmännyttig verksamhet. Förslaget kommer att underlätta Skatteverkets kontroll av bouppteckningar och ge ökade förutsättningar för en maskinell kontroll, något som sammantaget kommer att leda till effektiviseringsvinster för verksamheten. Tillförlitligheten av uppgifterna förväntas öka och mängden fel förväntas minska. Sammantaget innebär det att handläggningen av ärenden kommer att gå snabbare, vilket är till fördel för de enskilda. Mot bakgrund av detta menar Skatteverket att det integritetsintrång som föreslaget kan medföra är motiverat och att behandlingen står i proportion till behovet.

Det finns stöd för den personuppgiftsbehandling som förslaget innebär i den befintliga regleringen och detta tillsammans med de begränsningar av vilka sökbegrepp som får användas (8 § lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets äktenskapsregister- och bouppteckningsverksamheter) och att utlämnande på medium för automatiserad behandling är tillåtet om det inte är olämpligt (9 § lagen om behandling av personuppgifter i Skatteverkets äktenskapsregister- och bouppteckningsverksamheter) minimerar integritetsriskerna. Därtill måste Skatteverket som personuppgiftsansvarig pröva om ytterligare åtgärder behöver vidtas, t.ex. när det gäller rutiner för behörigheter och åtkomstkontroll. Den samlade bedömningen är därför att den personuppgiftsbehandling som kommer att ske utgör ett proportionerligt ingrepp i den enskildes personliga integritet.

Behandling av uppgifter som lämnas när underskrifter sker med e-legitimation

Att en bouppteckning ges in genom en e-tjänst innebär att fler personuppgifter behandlas jämfört med om bouppteckningen ges in som en skriftlig originalhandling. De ytterligare uppgifter som behandlas omfattar t.ex. behandling av uppgifter som lämnas när underskriften sker med e-legitimation, kontaktuppgifter som anges i e-tjänsten samt loggar och andra uppgifter som behandlas uteslutande för administrativa ändamål. De uppgifter som behövs i Skatteverkets bouppteckningsverksamhet kan behandlas med stöd av 6 § lagen (2015:898) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets äktenskapsregister- och bouppteckningsverksamheter. De uppgifter som behövs för den interna administrationen hos Skatteverket faller utanför lagens tillämpningsområde.

Skatteverket bedömer uppgifterna som nödvändiga för effektiviseringen av verksamheten vilket gagnar alla inblandande. En tydlig struktur för hur dessa uppgifter ska få behandlas kommer också att utvecklas. Skatteverkets sammantagna bedömning är därför att det finns rättsligt stöd för att behandla samtliga nya uppgifter som behöver behandlas när en bouppteckning eller dödsboanmälan ges in i en e-tjänst som Skatteverket tillhandahåller.

4.5.2 Sekretessbrytande bestämmelse

Förslag: Bouppteckningsverksamheten får hämta uppgift om fastighetsinnehav från beskattningsdatabasen.

Skälen för förslaget: Skatteverket behöver hämta uppgifter om den avlidna personens fastighetsinnehav för att kontrollera uppgiften om fastighetsinnehav i bouppteckningen och för att fullgöra underrättelseskyldigheten till länsstyrelserna. Uppgifter om fastighetsinnehav kan hämtas från Lantmäteriets fastighetsregister med stöd av lagen (2000:224) om fastighetsregister, eller från

beskattningsdatabasen. Skatteverket föreslår att en sekretessbrytande bestämmelse införs i förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet så att bouppteckningsverksamheten kan hämta uppgifter om fastighetsinnehav från beskattningsdatabasen.

Författningsförslag

Förslaget innebär ändring i 5 c § förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

4.6 Föreskriftsrätt

Förslag: Föreskriftsrätt införs för Skatteverket.

Skälen för förslaget: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela s.k. verkställighetsföreskrifter (8 kap. 7 § första stycket 1 och andra stycket regeringsformen).

Införandet av en e-tjänst kan ställa krav på en närmare reglering av e-tjänstens utformning och användning. En sådan reglering kräver normalt stor detaljnivå. Den tekniska utvecklingen eller ändrade bestämmelser i lag eller annan författning kan innebära att förutsättningarna för e-tjänsterna ändras, vilket i sin tur kan innebära att detaljregleringen av e-tjänsterna måste ändras. Det är inte lämpligt att ta in bestämmelser som i detalj reglerar e-tjänsterna i lag eller förordning. I stället bör bestämmelser om föreskriftsrätt införas så att Skatteverket kan utfärda verkställighetsföreskrifter som närmare reglerar e-tjänsterna för bouppteckningar och dödsboanmälningar.

Skatteverket har övervägt om bestämmelser bör införas som reglerar hur undertecknandet ska ske när bouppteckningen lämnas i en e-tjänst som Skatteverket tillhandahåller. Skatteverkets bedömning är dock en bestämmelse om att bouppgivaren och förrättningsmännen ska underteckna bouppteckningen genom en elektronisk underskrift blir onödigt detaljerad. Skatteverkets bedömning är att eIDAS-förordningen⁶ kan ge god vägledning för vilka krav som bör ställas för att en elektronisk underskrift ska anses uppfylla kraven på säkerhet. Underskrifter som uppfyller kraven för avancerade eller kvalificerade underskrifter enligt eIDAS-förordningen och andra tekniska lösningar som uppfyller motsvarande krav på säkerhet bör kunna användas. Vad som är en hög nivå av säkerhet måste bedömas vid varje tidpunkt, med hänsyn tagen till den tekniska utvecklingen och andra relevanta faktorer (prop. 2021/22:40 s. 11–12). Mer detaljerade bestämmelser om olika förfaranden, tekniska lösningar och säkerhetskrav bör i stället meddelas genom verkställighetsföreskrifter.

Författningsförslag

Förslaget innebär att en ny paragraf, 9 §, införs i förordningen (2001:423) om vissa frågor rörande Skatteverkets handläggning enligt 20 kap. ärvdabalken.

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG.

4.7 Språklig översyn

Förslag: Ålderdomliga ord och uttryck i ärvdabalken ändras.

Skälen för förslaget: En språklig översyn bör göras av de bestämmelser i ärvdabalken som föreslås ändras. Ordet ”skall” bör ändras till ”ska” och ordet ”ej” bör ändras till ”inte”. Vidare bör vissa andra ålderdomliga uttryck ändras. De föreslagna ändringarna innebär inte någon förändring av bestämmelsernas innebörd.

Författningsförslag

Förslaget innebär ändring i 20 kap. 2, 6, 8 och 9 §§ ärvdabalken.

4.8 Ikraftträdandebestämmelser

Förslag: De föreslagna bestämmelserna ska träda i kraft den 1 juli 2025.

Skälen för förslaget: Ikraftträdandetidpunkten bör anpassas så att Skatteverket har möjlighet att bygga e-tjänsterna och ta fram det IT-stöd som krävs, samt genomföra nödvändiga anpassningar av bouppteckningsverksamheten. Förslaget bör träda i kraft så snart som möjligt. Ikraftträdandetidpunkten måste dock anpassas till den tid för systemutveckling som Skatteverket behöver. De föreslagna bestämmelserna bör därför träda i kraft den 1 juli 2025.

Förslaget i 20 kap. 8 § ÄB om att kravet på bestyrkta kopior ska slopas är inte avhängigt övriga förslag och kan införas vid en tidigare tidpunkt.

Handläggningen av bouppteckningar och dödsboanmälningar som har getts in som en skriftlig originalhandling till myndigheten före det datum de nya bestämmelserna träder i kraft påverkas inte av de nya bestämmelserna. Några särskilda övergångsbestämmelser krävs inte.

5 Konsekvensanalys

5.1 Sammanfattning

Konsekvensanalysen har upprättats med beaktande av de krav som ställs i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Förslaget innebär att inrätta e-tjänster för upprättande och inlämning av bouppteckningar och dödsboanmälningar digitalt.

Skatteverket har en skyldighet att bedriva sin verksamhet effektivt, vilket framgår av bl.a. förordningen (2017:154) med instruktion för Skatteverket och förvaltningslagen (2017:900). Skatteverket måste således identifiera vilka åtgärder, insatser och arbetsformer som genererar önskvärd nytta och bidrar till en effektiv verksamhet. Det handlar bl.a. om att arbeta effektivare och i högre grad digitalisera och automatisera.

Utformningen av bestämmelserna i ärvdabalken innebär att bouppteckningar måste upprättas och ges in till Skatteverket som en skriftlig originalhandling. Skatteverkets förslag innebär att ärvdabalkens bestämmelser ändras, så att det blir möjligt att ge in bouppteckningar digitalt i elektroniska tjänster (e-tjänster) som Skatteverket tillhandahåller. Med ökande krav på digitalisering i samhället växer önskemålet om att kunna ge in bouppteckningar digitalt från ingivare, bouppgivare och förrättningsmän. Ökning av digitala tjänster ligger också i linje med Skatteverkets strategiska inriktning. Skatteverket bedömer att den digitala vägen och de föreslagna e-tjänsterna är viktiga. De skulle innebära ett ökat värde för kunderna, en inbesparing i handläggningstid och en snabbare hantering med färre fel och kompletteringar. En kortare handläggningstid gör att dödsboet kan avvecklas tidigare än vad som nu är fallet med manuell pappershantering av bouppteckningar och dödsboanmälningar.

För Skatteverket skulle införande av e-tjänster för bouppteckning och dödsboanmälan beräknas ge en inbesparing i handläggningstid som omräknat till pengar kan uppskattas till motsvarande cirka 5,8 miljoner kronor i genomsnitt per år, vilket motsvarar sex helårsarbetskrafter. Kostnader för att utveckla system beräknas till ca 60 miljoner kronor. Någon merkostnad för årlig underhållskostnad uppkommer inte då kostnaden redan finns i nuvarande förvaltningskostnad.

Bouppteckningar lämnas idag in skriftligt till Skatteverket. Cirka 60 procent av bouppteckningarna upprättas av begravningsbyråer, juristbyråer och banker m.fl. De övriga 40 procenten upprättas av privatpersoner som med stor sannolikhet ofta är närstående till den avlidna⁷. Dessa använder i huvudsak Skatteverkets blankett SKV 4600 för bouppteckning. Möjligheten att lämna bouppteckningar och dödsboanmälningar skriftligt kommer att finnas parallellt med en digital inlämning via e-tjänster för bouppteckningar och en e-tjänst för dödsboanmälningar.

Under åren 2017 till 2022 uppgick antalet bouppteckningar i genomsnitt till cirka 85 000 och dödsboanmälningarna till cirka 7 000 per år. Till detta kommer cirka 2 000 tilläggsbouppteckningar. Sett till antalet dödsfall under en längre tidsperiod så ligger genomsnittet på ungefär 92 000 personer under 2000-talet med en topp år 2020 då drygt 98 000 personer avled. Antalet döda under ett år beror till stor del på hur många personer det finns i de äldsta åldersgrupperna⁸. År 2020

⁷ Källa: Skatteverket. 39,6 % av de bouppteckningar som inkom till Skatteverket under vecka 45–48 år 2021 lämnades in av en privatperson. Övrig del, dvs. 60,4 %, lämnades in av en begravningsbyrå, juristbyrå eller bank. Motsvarande fördelning har uppmätts vid tidigare kontroller.

⁸ <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/doda-i-sverige/>

påverkades starkt av covid-19. Samtliga uträkningar i avsnittet baseras på åren 2017-2019 för att inte covid-19 ska påverka utfallet.

Kravet att skicka med en bestyrkt kopia på bouppteckningen föreslås slopas, vilket kommer att minska pappershanteringen och ge en försumbar miljövinst. Sloandet av kopekravet är inte beroende av att e-tjänster för bouppteckningar inrättas.

Förslaget förväntas inte medföra några offentligfinansiella effekter, påverka sysselsättningen eller jämställdheten. Förslaget har inte heller några fördelningseffekter och bedöms inte strida mot EU-rätten.

5.2 Syfte, alternativa lösningar och effekter av utebliven ändring

Syftet är att underlätta för de kunder som efterfrågar en digital lösning för inlämnande av bouppteckningar. Med en e-tjänst kan även bouppteckningsverksamheten effektiviseras genom att den manuella hanteringen av bouppteckningar och dödsboanmälningar minimeras och genom att fel kan rättas av bouppgivaren och förrättningsmännen innan de lämnar in bouppteckningen. Effektiviseringsvinster kan också uppnås genom att maskinella kontroller kan göras och genom att fördelningen av arbete till de olika verksamhetsorterna kan ske digitalt istället för att som idag skickas mellan kontoren. Sammantaget kommer dessa effektiviseringar också att leda till att handläggningstiderna kan kortas vilket är till nytta för kunderna. Bouppteckningsverksamheten är en liten sårbar verksamhet. Det behövs inte så mycket för att rubba flödet och balanser uppstår. Balanserna förlänger tiden för dödsboets avveckling och under denna tid kan det medföra extra kostnader för dödsboet. Alternativet till införandet av en e-tjänst är att anställa fler handläggare inom bouppteckningsverksamheten, vilket kommer att medföra en årlig ökad kostnad inom verksamheten.

Att införa e-tjänster är ett fortsatt steg i den svenska digitaliseringen som underlättar för användarna av offentliga tjänster. De föreslagna ändringarna i ärvdabalken innebär att bouppteckningar och dödsboanmälningar kan ges in till Skatteverket digitalt, i e-tjänster som Skatteverket tillhandahåller. Möjligheten att ge in bouppteckningar och dödsboanmälningar digitalt kommer i praktiken att begränsas till de e-tjänster som Skatteverket tillhandahåller.

Skatteverkets bedömning är att två e-tjänster med ett eget utrymme bör tillhandahållas som innebär att bouppteckningen och dödsboanmälan upprättas och ges in till Skatteverket i det egna utrymmet. Skatteverkets bedömning är att dessa e-tjänster i första hand kommer att användas av privatpersoner och kommuner. Skatteverket bör även tillhandahålla en e-tjänst som innebär att begravningsbyråer, juristbyråer och banker m.fl., nedan kallade professionella ingivare, kan ge in en bouppteckning som upprättats i deras egen IT-miljö till Skatteverket. Skatteverkets bedömning är att en sådan e-tjänst bör tas fram i samråd med de professionella ingivarna.

Uteblir ändringen kommer bouppteckningar och dödsboanmälningar fortsatt att hanteras manuellt på Skatteverket. Förslaget om att slopa kravet på en bestyrkt kopia vid inlämnande av bouppteckning är inte beroende av att en e-tjänst införs.

5.3 Offentligfinansiella effekter

Förslaget beräknas inte få några offentligfinansiella effekter.

5.4 Effekter för företagen

De professionella ingivare som saknar egna system för att upprätta en bouppteckning förväntas använda e-tjänsten med eget utrymme.

Förslaget innebär även en e-tjänst som gör det möjligt för professionella ingivare att ge in en bouppteckning som upprättats i deras egen IT-miljö till Skatteverket. Att sömlöst kunna lämna en bouppteckning från eget system till Skatteverkets system kommer att medföra minskat manuellt arbete och minska de administrativa kostnaderna för företagen. De flesta professionella ingivare skulle med stor sannolikhet använda en sådan tjänst.

5.5 Effekter för enskilda

Den e-tjänst för bouppteckningar med eget utrymme kommer med stor sannolikhet till största delen användas av de privatpersoner som idag använder sig av Skatteverkets blankett för att upprätta bouppteckningshandlingen. Möjligheten att ge in en bouppteckning digitalt är efterfrågad av kunder och underlättar för dem att upprätta en korrekt bouppteckning. Privatpersoner står för cirka 40 procent av de inlämnade bouppteckningarna. Att upprätta en bouppteckning är en sällanhändelse och kunskapen om hur en bouppteckning faktiskt ska förrättas och upprättas saknas därför i många situationer. Detta leder till att de flesta fel i inlämnade bouppteckningar förekommer i dem som ges in av privatpersoner. Med olika former av stöd och hjälprutor kommer en del av dessa fel som nu förekommer att försvinna vilket innebär tidsvinster och mindre arbete både för privatpersonerna och för Skatteverket. Det ger även en kortare handläggningstid som i sin tur bidrar till att dödsboet kan avvecklas tidigare. Långa handläggningstider för dödsboet kan även medföra extra kostnader på grund av att dödsboet inte kan avvecklas inom en rimlig tid. Bouppteckningen kommer också in till Skatteverket på ett snabbare och säkrare sätt jämfört med ett inskickat brev.

För den privatperson som av någon anledning inte vill eller kan använda e-tjänsten finns möjligheten kvar att ge in bouppteckningen skriftligt.

Förslaget medför inga extra kostnader för enskilda.

5.6 Övriga konsekvenser för kommuner och regioner

Effekten för kommuner blir att de kan skicka in dödsboanmälningar på ett säkert sätt och att det manuella arbetet med dödsboanmälningar minskar. Även här kommer möjligheten att ge in dödsboanmälan på papper finnas kvar för det fall att kommunen inte vill utnyttja tjänsten.

5.7 Effekter för miljön

Förslaget innebär minskad användning av papper eftersom bouppteckningar kan ges in i e-tjänster i stället för som en skriftlig originalhandling. Skatteverkets bouppteckningsblankett består av sju sidor. Till den tillkommer ev. bilagor som ska ges in tillsammans med bouppteckningen. Pappersmängden minskar med 14–20 sidor per inlämnad bouppteckning inkl. bilagor när bouppteckningen ges in i e-tjänsten jämfört med när bouppteckningen och en kopia av bouppteckningen ges in som en skriftlig originalhandling.

I förslaget ingår också att ta bort kravet på att en bestyrkt kopia ska lämnas in tillsammans med bouppteckning. Detta medför att pappersmängden halveras även

i de fall bouppteckningar ges in som en skriftlig originalhandling i stället för i e-tjänsterna.

Genom att möjliggöra en digital inlämning av bouppteckningar minskar man transporter dels vad gäller bouppteckningar till Skatteverket och dels mellan Skatteverkets handläggande kontor.

Förslaget beräknas sammantaget få en försumbar effekt på miljön.

5.8 Effekter för Skatteverket

För Skatteverkets del är e-tjänsterna ett sätt att underlätta upprättande och inlämnande av bouppteckningar och inlämnande av dödsboanmälningar för kommuner. Förslaget är en del av Skatteverkets strategi för digitalisering för att kundmötet ska kunna ske digitalt i så stor utsträckning som möjligt. Att Skatteverket tillhandahåller e-tjänster innebär att myndigheten möter ett behov att lämna in bouppteckningar digitalt. Den digitala hanteringen förväntas innebära att mängden fel minskar och att Skatteverkets handläggning kan gå snabbare än idag. Detta innebär sammantaget att kundernas förtroende för Skatteverket stärks.

Bouppteckningsverksamheten omfattar cirka 47 helårsarbetskrafter. Det är en sårbar verksamhet där en digital inkorg i vilken ärenden lättare fördelas utifrån arbetskaper på olika kontor kommer att vara till stor hjälp. Då verksamheten är sårbar är det lätt att balanser kan byggas upp när någonting utanför det normala inträffar. Detta ger en påverkan på handläggningstider och dödsboet kan inte avvecklas inom en rimlig tid. För att undvika att balanser uppkommer vid händelser i samhället som påverkar genomströmningen av bouppteckningar kan man se en alternativ kostnad för Skatteverket. För att hålla rimliga handläggningstider måste antalet handläggare öka eller ärendehanteringen effektiviseras genom maskinellt stöd.

Andelen bouppteckningar som kommer att upprättas och ges in i e-tjänsterna är svår att avgöra i nuläget. Den digitala utveckling och efterfrågan av e-tjänster förväntas innebära att en allt större del av de bouppteckningar som upprättas av privatpersoner på sikt kommer in via e-tjänsten. I princip samtliga kommuner bedöms komma att använda e-tjänsten för inlämnande av dödsboanmälningar.

Skatteverket bedömer att det i första hand är privatpersoner som kommer att använda e-tjänsten med eget utrymme. Det är också denna grupp som står för de flesta felen i bouppteckningarna. Med e-tjänsten kommer en del enklare fel att kunna elimineras och en kortare handläggningstid kommer att uppnås som ger en snabbare avveckling av dödsboet. Skatteverkets arbete med att handlägga bouppteckningar och dödsboanmälningar bör underlättas när mängden fel minskar och handlingarna ges in digitalt. Vissa av de uppgifter som lämnas elektroniskt skulle kunna granskas maskinellt. Ett minskat antal kompletteringar och rättelser och möjligheten att granska vissa uppgifter maskinellt skulle innebära att Skatteverkets handläggningstider skulle minska. Med en ökad komplexitet i bouppteckningarna kan man på sikt utveckla den maskinella granskningen där okomplicerade bouppteckningar går igenom den maskinella granskningen och de mer komplicerade bouppteckningarna faller ut för en manuell handläggning. Detta kan på sikt ge en större inbesparing av årsarbetskrafter än den i dag beräknade inbesparingen.

Med digitala inkorgar med inkomna bouppteckningar kommer fördelningen av bouppteckningar mellan berörda kontor att underlättas samtidigt som administrationen kring originalhandlingar minimeras. Effektiviseringen till följd av att antalet pappershandlingar som måste ankomstregistreras och scannas minskar

beräknas medföra en inbesparing på cirka tre helårsarbetskrafter, vilket motsvarar en årlig besparing på cirka 2,3 miljoner kronor. Att ärenden som ges in i e-tjänsterna helt eller delvis förväntas kunna hanteras maskinellt förväntas leda till en årlig besparing på ca 3,5 miljoner kronor. Den totala besparingen förväntas därmed uppgå till ca 5,8 miljoner kronor per år.

Utvecklingskostnaden för e-tjänst för bouppteckningar för i första hand privatpersoner samt e-tjänst för dödsboanmälningar beräknas uppgå till ca 60 miljoner kronor. Utvecklingskostnaden kan tyckas hög i förhållande till inbesparade årsarbetskrafter. Men man måste väga in den kundnytta som e-tjänsterna ger i form av en snabbare handläggning och avveckling av dödsboet med minskade kostnader för dödsboet. Någon årlig underhållskostnad uppkommer inte då kostnaden redan ingår i befintlig förvaltningskostnad.

Alternativet till att utveckla e-tjänster som innebär att bouppteckningsärenden till viss del kan hanteras maskinellt är att Skatteverket, för att kunna hålla rimliga handläggningstider, måste anställa fler handläggare inom bouppteckningsverksamheten vilket medför en ökad årlig kostnad.

5.9 Effekterna för övriga myndigheter och förvaltningsdomstolarna

Förslaget förväntas inte få några effekter för övriga myndigheter eller förvaltningsdomstolarna.

5.10 Effekter på det brottsförebyggande arbetet

Idag kan vem som helst lämna in en bouppteckning för en avliden person utan att Skatteverket vet att det är rätt person. Med en e-tjänst med e-legitimation så finns det ett spår till vem som lämnat uppgiften. Detta kan ge en ökad säkerhet och trygghet i att bouppteckningen innehåller korrekta uppgifter. Det kan därför finnas en viss mindre effekt på det brottsförebyggande arbetet.

5.11 Övriga effekter

Förslaget beräknas inte få några effekter på sysselsättningen eller jämställdheten och har inte några fördelningseffekter.

5.12 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Skatteverkets bedömning är att förslaget är förenligt med EU-rätten.

För en person som saknar svenskt personnummer eller samordningsnummer eller inte har möjlighet att identifiera sig med annan elektronisk legitimation kan det i praktiken innebära hinder för han eller hon att fullgöra sina skyldigheter i egenskap av bouppgivare eller förrättningsperson i en e-tjänst som kräver inloggning. En e-tjänst för bouppteckningar bör därför göra det möjligt för en person bosatt utomlands att kunna fullgöra sina skyldigheter som bouppgivare eller förrättningsperson under förutsättning att personen kan identifiera sig på ett säkert sätt i enlighet med de krav som ställs i eIDAS-förordningen⁹.

⁹. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG.

6 Författningskommentar

6.1 Förslaget till lag om ändring i ärvdabalken

20 kap.

2 §

Dödsbodelägare som har egendomen i sin vård, boutredningsman eller testamentsexekutor *ska* bestämma tid och ort för bouppteckning samt utse två kunniga och trovärdiga *förrättningspersoner* att förrätta den. Samtliga delägare *ska* kallas i god tid till förrättningen. Den avlidnes efterlevande make eller sambo *ska* alltid kallas. *Ska* lott i kvarlåtenskapen åtnjutas först sedan arvinge eller universell testamentstagare har avlidit, *ska* även den kallas som vid tiden för bouppteckningen är närmast att sålunda ta arv eller testamente.

Om egendomen *inte ombändertas* av delägare, boutredningsman eller testamentsexekutor, ankommer på annan, som efter vad i 18 kap. 2 § sägs har egendomen i sin vård, att föranstalta om bouppteckning.

I paragrafen anges vem som ansvarar för bouppteckningen och hur bouppteckningen ska gå till. Begreppet ”gode män” i *tredje stycket* ändras till ”förrättningspersoner” för att det inte ska råda någon osäkerhet om vem som avses och för att modernisera språket. Ändringen innebär inte någon ändring i sak.

De språkliga ändringarna innebär inte någon ändring i sak av bestämmelsen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 4.2.2 och 4.7.

3 §

I bouppteckningen anges dagen för förrättningen, den dödes fullständiga namn, personnummer eller samordningsnummer, hemvist och dödsdag. Även namn, *personnummer eller samordningsnummer* och hemvist för dem som ska ha kallats till förrättningen ska anges. *Om en person som ska ha kallats till förrättningen saknar personnummer eller samordningsnummer ska födelsedatum anges.* För arvinge ska det anges hans eller hennes släktskap med den döde. Arvinge ska anges även om han eller hon är utesluten från del i kvarlåtenskapen. Om den döde efterlämnar en make, ska det för bröstarvingar anges om de är bröstarvingar även till maken. Kan uppgift i visst hänseende inte lämnas, ska det anmärkas.

Av bouppteckningen ska det framgå vilka som närvarat vid förrättningen. Om någon som ska ha kallats inte närvarat, ska det till bouppteckningen fogas bevis att han eller hon blivit kallad i tid.

I paragrafen regleras vilka uppgifter som ska anges i bouppteckningen. Ändringen i *första stycket* innebär att personnummer eller samordningsnummer till de personer som ska kallas till bouppteckningsförrättningen ska anges. Om en person som skulle ha kallats till förrättningen saknar personnummer eller samordningsnummer ska födelsedatum anges. Kan uppgift om födelsedatum inte heller anges ska det anmärkas i bouppteckningen. Bestämmelsen om att födelsedatum ska anges för underårig slopas eftersom personnummer eller samordningsnummer, alternativt födelsedatum, ska anges för alla som ska kallas till förrättningen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 4.2.3.

3 a §

Skatteverket får till dödsboet översända en förtryckt bouppteckningsblankett med följande uppgifter om den döde:

1. fullständigt namn och person- eller samordningsnummer,

2. hemvist,
3. dödsdag,
4. civilstånd,
5. äktenskapsförord och
6. fastighetsinnehav.

Även uppgift om efterlevande makes namn, *personnummer*, *samordningsnummer* eller *födelsedatum*, fastighetsinnehav och dödsboets adress får förtryckas.

I paragrafen anges att Skatteverket får översända en förtryckt bouppteckningsblankett till dödsboet. I *andra stycket* anges att den efterlevande makens samordningsnummer, personnummer eller födelsedatum får förtryckas.

Paragrafen behandlas i avsnitt 4.2.3.

6 §

Den som vårdar egendomen eller i övrigt bäst känner till boet *ska* såsom bouppgivare lämna uppgifter om boet. Varje delägare samt efterlevande make eller sambo *ska* på anmaning lämna uppgifter till bouppteckningen.

Bouppgivaren *ska i bouppteckningen* teckna försäkran på heder och samvete att uppgifterna till bouppteckningen är riktiga och att inga uppgifter avsiktligt har utelämnats. Bouppgivaren *ska* bekräfta sina uppgifter med ed, om talan om edgång förs av någon vars rätt kan bero därav eller av boutredningsman eller testamentsexekutor. Samma skyldighet har dessutom dödsbodelägare samt efterlevande make eller sambo som inte har varit bouppgivare. Även andra personer som har tagit befattning med boet kan åläggas att bekräfta uppgifterna i bouppteckningen under ed.

Förrättningspersonerna ska i bouppteckningen intyga att allt har blivit riktigt antecknat och att tillgångarna har värderats efter bästa förstånd.

I paragrafen anges vilka som ska lämna uppgifter om boet, och att bouppgivarna och förrättningspersonerna ska intyga att uppgifterna är riktiga. I paragrafen ändras två begrepp.

Begreppet ”på handlingen” i *andra* och *tredje stycket* ändras till ”i bouppteckningen”. Ändringen görs till följd av att bouppteckningen kan ges in genom en elektronisk tjänst som Skatteverket tillhandahåller, se kommentaren till 8 §. För de bouppteckningar som ges in som en skriftlig originalhandling gäller fortsatt att bouppgivaren ska lämna försäkran enligt *andra stycket* och att förrättningsmännen ska lämna på intygande enligt *tredje stycket* på bouppteckningshandling.

Begreppet ”gode män” i *tredje stycket* ändras till ”förrättningspersoner” för att det inte ska råda någon osäkerhet om vem som avses och för att modernisera språket. Ändringen innebär inte någon ändring i sak.

De språkliga ändringarna innebär inte någon ändring i sak av bestämmelsen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 4.2.1, 4.2.2 och 4.7.

8 §

Bouppteckningen *ska* inom en månad efter det att den upprättats ges in för registrering till Skatteverket. *Bouppteckningen ska ges in i en elektronisk tjänst som Skatteverket tillhandahåller eller som en skriftlig originalhandling*. Finns det flera bouppteckningar, *ska* de ges in samtidigt och inom en månad från det den sista bouppteckningen upprättades.

En kopia av bouppteckningen *ska* förvaras hos Skatteverket.

I paragrafen regleras hur bouppteckningen ska ges in till Skatteverket.

I *första stycket* införs en ny mening om att bouppteckningen ska ges in i en elektronisk tjänst som Skatteverket tillhandahåller eller som en skriftlig originalhandling. Ändringen innebär att bouppgivaren och förrättningspersonerna ges möjlighet att välja om de vill ge in bouppteckningen som en fysisk pappershandling enligt de rutiner som sedan lång tid gäller, eller genom den elektroniska tjänsten.

Bestämmelsen i *första stycket* om att en bestyrkt kopia av bouppteckningen ska ges in slopas. *Tredje och fjärde stycket* slopas till följd av ändringen i första stycket. Ändringen påverkar inte Skatteverkets underrättelseskyldighet enligt 2, 3 och 5 §§ förordningen (2001:423) om vissa frågor rörande Skatteverkets handläggning enligt 20 kap. ärvdabalken.

De språkliga ändringarna innebär inte någon ändring i sak av bestämmelsen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 4.2.1, 4.3 och 4.7.

9 §

Skatteverket *ska* se till att bouppteckning, när sådan krävs, förrättas och ges in inom föreskriven tid. Om det har försummats får Skatteverket vid vite förelägga viss tid eller, där bouppteckning inte skett, förordna en lämplig person att föranstalta om det. Sådant förordnande utgör inte hinder att vara *förrättningsperson* vid förrättningen.

Skatteverket *ska* registrera bouppteckningen och förse den med bevis om detta.

Registrering av bouppteckning får inte ske, om det inte framgår att vid bouppteckningen har gått till på det sätt som sägs i detta kapitel. Är bouppteckningen bristfällig, får Skatteverket med föreläggande av vite utsätta tid inom vilken bristen ska avhjälpas.

Den som är skyldig att lämna uppgift till bouppteckning får föreläggas vid vite att fullgöra sin skyldighet.

I paragrafen anges när Skatteverket kan registrera bouppteckningen.

Begreppet ”god man” i *första stycket* ändras till ”förrättningsperson” för att det inte ska råda någon osäkerhet om vem som avses och för att modernisera språket. Ändringen innebär inte någon ändring i sak.

Den språkliga ändringen innebär inte någon ändring i sak av bestämmelsen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 4.2.2 och 4.7.

Ikraftträdandebestämmelse

Bestämmelserna träder ikraft den 1 juli 2025.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.8.

6.2 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2001:423) om vissa frågor rörande Skatteverkets handläggning enligt 20 kap. ärvdabalken

9 §

Skatteverket får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställighet av 20 kap. ärvdabalken och för verkställighet av denna förordning.

En ny paragraf införs där det anges att Skatteverket får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställighet av 20 kap. ärvdabalken och denna förordning.

Paragrafen behandlas i avsnitt 4.6.

Ikraftträdandebestämmelse

Bestämmelsen träder ikraft den 1 juli 2025.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.8.

6.3 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2001:588) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

5 c §

På begäran av Skatteverkets folkbokföringsverksamhet ska uppgifter som avses i 2 kap. 3 § första stycket 1-6 och 11 lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet lämnas ut från beskattningsdatabasen. Uppgifter ska dock endast lämnas ut i den utsträckning det behövs för handläggning av folkbokföringsärenden eller kontroll av uppgifter i folkbokföringsdatabasen.

På begäran av Skatteverkets bouppteckningsverksamhet ska uppgifter som avses i 2 kap. 3 § första stycket 6 lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet lämnas ut från beskattningsdatabasen. Uppgifter ska dock endast lämnas ut i den utsträckning det behövs för handläggning av ärenden om bouppteckningar eller dödsboanmälningar.

Paragrafen är en sekretessbrytande bestämmelse och reglerar hur uppgifter från Skatteverkets beskattningsverksamhet får lämnas ut till Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. I paragrafen införs ett nytt *andra stycke* som anger uppgifter om fastighetsinnehav som avses i 2 kap. 3 § första stycket 6 lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet får lämnas ut från beskattningsdatabasen på begäran av Skatteverkets bouppteckningsverksamhet. Uppgifter ska dock endast lämnas ut i den utsträckning det behövs för handläggning av ärenden om bouppteckningar eller dödsboanmälningar. Uppgifterna får lämnas ut genom medium för automatisk behandling.

Paragrafen behandlas i avsnitt 4.5.2.

Ikraftträdandebestämmelse

Bestämmelsen träder ikraft den 1 juli 2025.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 4.8.